

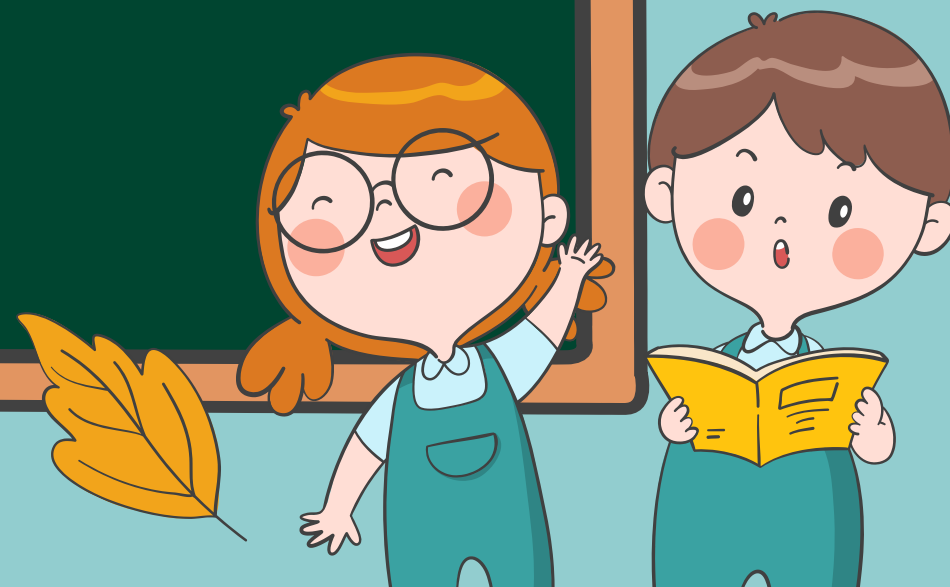
รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การอ่านจับใจความเรื่อง วิถีชีวิตไทย

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

ครูวาสนา โพธิวงศ์

กิจกรรม

สังเกตภาพทราบความหมาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนสังเกตรูปภาพตามที่กำหนด
แล้วบอกชื่อประเพณีให้ถูกต้อง

สังเกตภาพ...ทราบความหมาย

ประเพณีลอยกระทง

ประเพณีสงกรานต์

๑

<https://www.pixabay.com>

๒

<https://www.pixabay.com>

สังเกตภาพ...ทราบความหมาย

ประเพณีผีตาโขน

๓

<https://thai.tourismthailand.org>

ประเพณีบุญบั้งไฟ

๔

<https://www.yst-pao.go.th>

สังเกตภาพ...ทราบความหมาย

ประเพณีแต่งงาน

ประเพณีอุปสมบทหมู่

๙

หนังสือเรียนภาษาพาที ป.๕

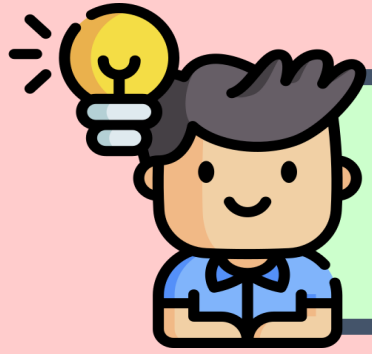
๖

ประเพณีไทย วิถีชีวิตไทย

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่า “วิถีชีวิตไทย” คืออะไร

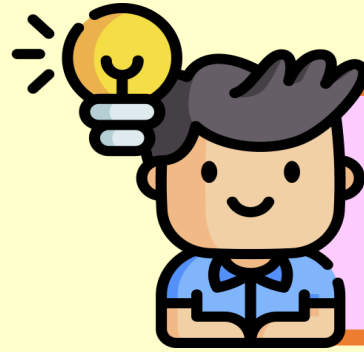
การอ่านจับใจความ เรื่อง “วิถีชีวิตไทย”

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้
๒. อ่านจับใจความและตอบคำถามจากเรื่อง วิธีชีวิตไทย ได้
๓. นำความรู้และข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามชวนคิด

นักเรียนยังจำหลักการอ่านจับใจความสำคัญ
ได้หรือไม่ มีอะไรบ้าง

หลักการอ่าน
จับใจความสำคัญ

๑. กำหนดจุดมุ่งหมาย
ของการอ่านให้ชัดเจน

๒. ศึกษาเรื่องที่อ่าน
ให้ครบถ้วน

๓. ตั้งใจอ่านเนื้อหา
และเรื่องราวให้เข้าใจ

๔. เมื่ออ่านจบตั้งคำถามว่า
“ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร”

๕. สรุปใจความสำคัญ
ด้วยภาษาของตนเอง

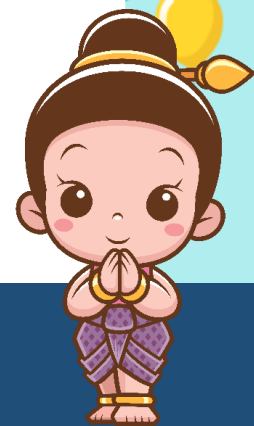
๖. วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

เรื่อง วิถีชีวิตไทย

รูปแบบการประพันธ์ : บทร้อยแก้ว

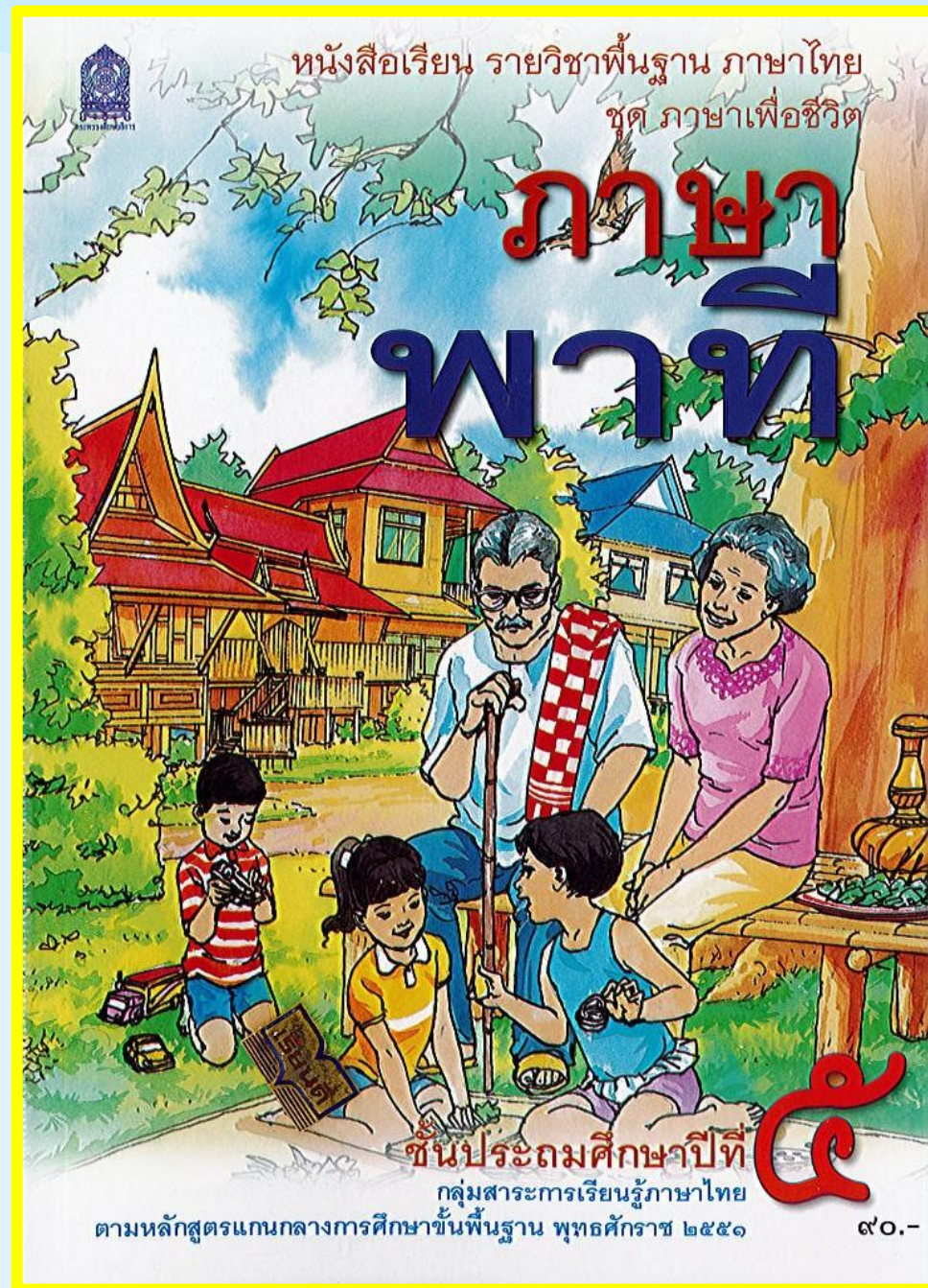
แหล่งที่มา : หนังสือภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ลักษณะของเนื้อหา : กล่าวเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนไทย

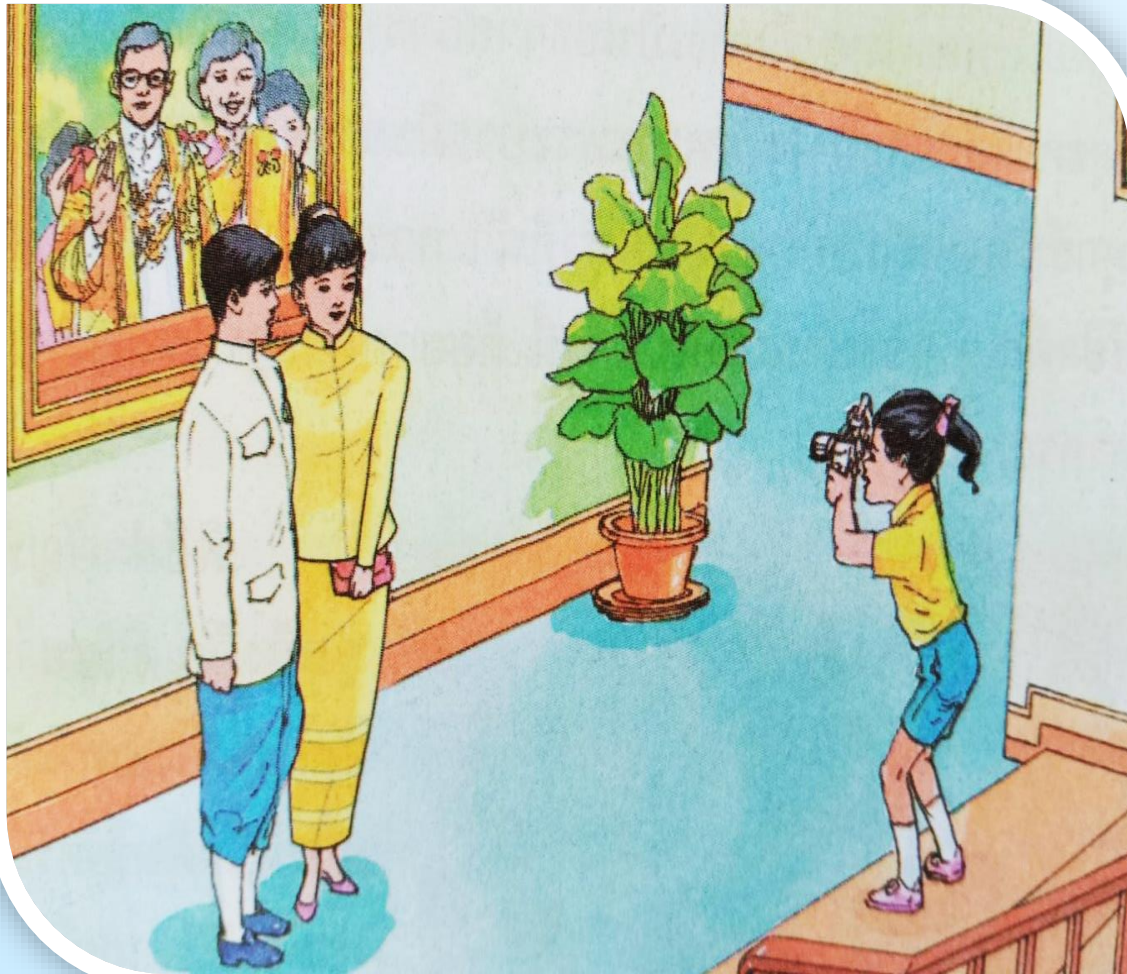
ให้นักเรียนอ่านจับใจความ
เรื่อง “วิถีชีวิตไทย”

จากหนังสือภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
บทที่ ๑๖ หน้า ๒๕๑ - ๒๕๗

เรื่อง “วิถีชีวิตไทย”

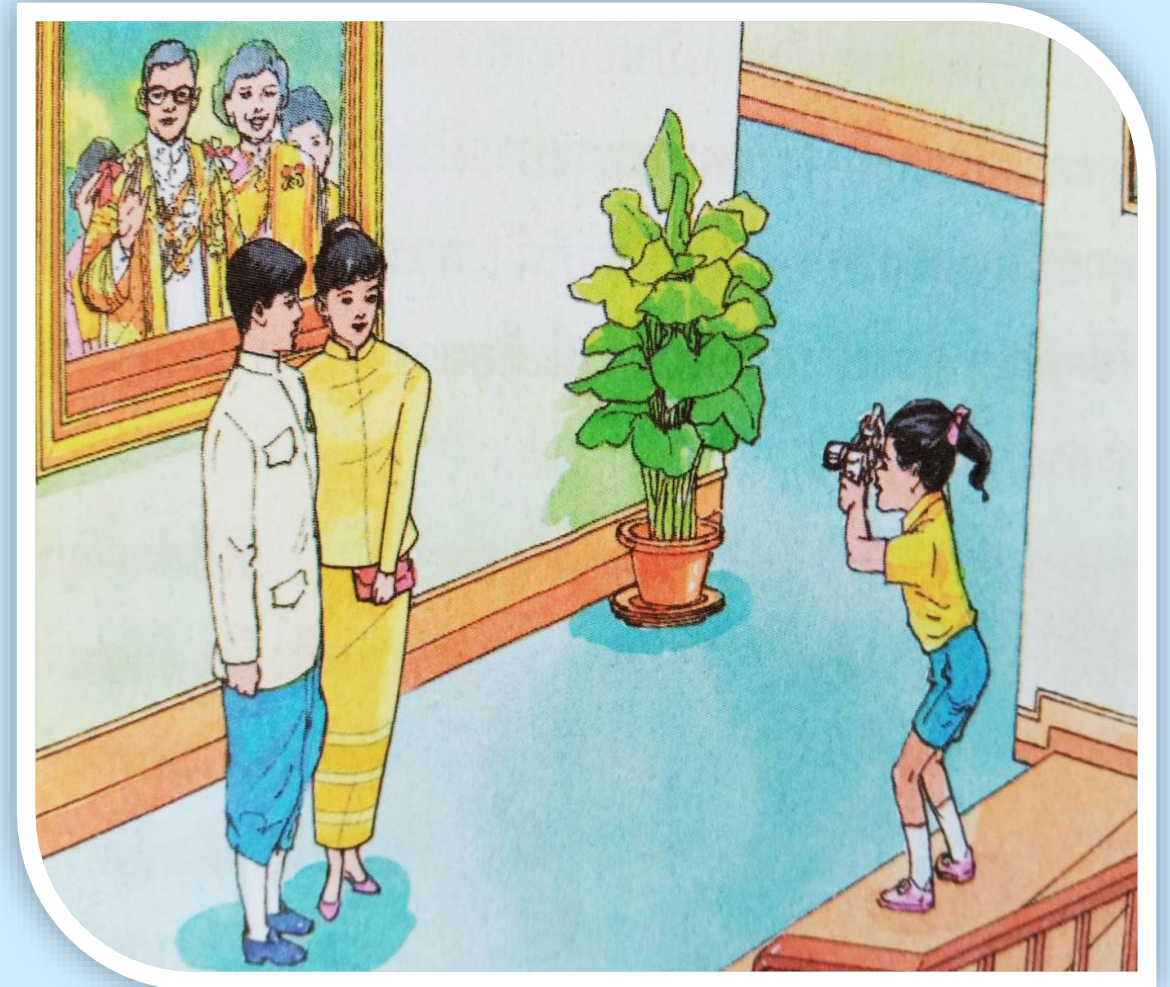
“นก นก อยู่ไหน แม่เสร็จแล้ว”
เสียงแม่เรียกมาจากในบ้านทำให้นกที่กำลังขี่รถจักรยานเวียนอยู่หน้าบ้าน
เข้ามาจอดในบ้านโดยเร็ว

“โอ้โฮ ! แม่ขา สวยจังเลย” นก
อุทาน เมื่อเห็นแม่แต่งชุดไทยจิตรลดา
สีเหลืองนวล

เรื่อง “วิถีชีวิตไทย”

เสียงพ่อกระแอมเหมือนจะเตือน
ลูกสาวว่า ชมแม่คนเดียวได้อย่างไร
“พ่อก็หล่อค่ะ” ลูกสาวพูดชมเสียงใส
ทำให้พ่อที่สวมเสื้อพระราชทานแขน
ยาวสีครีม ยิ้มละไม

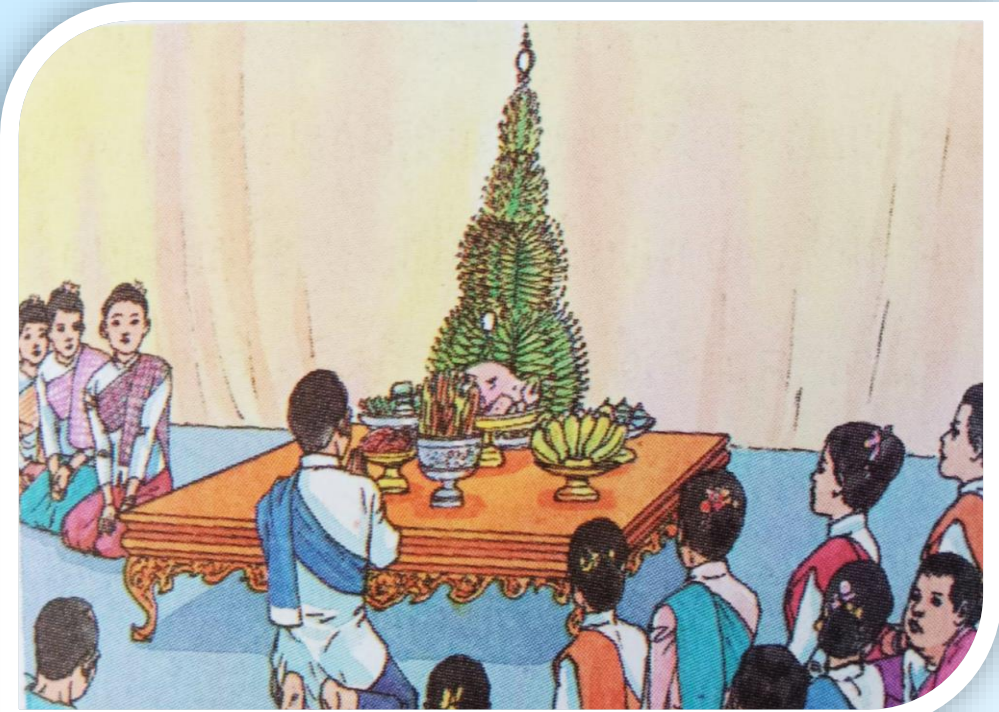
เรื่อง “วิถีชีวิตไทย”

หน้าที่ของนกคือ ถ่ายรูปพ่อกับแม่เพื่อเก็บไว้เป็นที่ระลึก ซึ่งนาน ๆ จะมีสักครั้งที่พ่อแม่แต่งตัวพิธีการอย่างนี้ และทุกครั้งพ่อกับแม่จะถ่ายรูปคู่กันหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และพระฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถที่แขวนไว้ที่ผนังบ้านอย่างสวยงาม พ่อให้เหตุผลว่า

พ่อเป็นคนไทย อีกทั้งเป็นข้าราชการ ชีวิตพ่อ ครอบครัวพ่อมีความสุข ความเจริญมาได้ก็เพราะพระบารมีของทั้งสองพระองค์

เรื่อง “วิถีชีวิตไทย”

พิธีสำคัญที่พ่อพูดถึงคือ งานบายศรีสู่ขวัญ
ที่ทางจังหวัดจัดขึ้นเพื่อรับเสด็จกษัตริย์และ
พระราชินีต่างแดน พระราชอาคันตุกะจะได้
ทรงทราบว่า คนไทยมีไมตรีจิตและปรารถนา
ดีต่อพระองค์ ทั้งยังเป็นการสานสัมพันธ์อันดี
ระหว่างประชาชนทั้งสองประเทศ

เรื่อง “วิถีชีวิตไทย”

บ้านของนกเป็นครอบครัวใหญ่ ตากับยายมีลูกหลายคน ลูกคนไหนที่แต่งงานแล้วก็จะแยกย้ายออกมาปลูกบ้านใหม่ในบริเวณเดียวกัน แม่ของนกเป็นลูกสาวคนโตที่แต่งงานก่อนใคร นกจึงเป็นหลานสาวคนโตและยังมีน้องซึ่งเป็นลูกของน้ำอีก ๒ คน คือ ต็อกกับแต๊ก

สามคนพี่น้อง ชอบไปอยู่บ้านตายาย ท่านทั้งสองรักหลานมาก แต่ก็ไม่ตามใจมากจนเกินไป เพราะถือคติที่ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” หลาน ๆ รู้ดีในข้อนี้ จึงประพฤติตัวอยู่ในโอวาทตลอดมา

เรื่อง “วิถีชีวิตไทย”

ยายทำกับข้าวอร่อยมาก ทั้งของคาวและของหวาน แต่เมนูโปรดของตาและหลาน ๆ คือ น้ำพริกปลาทุ ต้มยำกุ้ง ไข่เจียว ผัดกะเพรา แกงเขียวหวาน และกล้วยบวชชี ตาบอกว่า “กินข้าวที่ไหนก็ไม่อร่อยเท่าบ้านเรา”

ทั้งตายายเป็นผู้ใหญ่ใจดี เป็นที่เคารพนับถือของผู้คนในละแวกนั้น เวลาใครมีปัญหา ต้องการความช่วยเหลือ ท่านทั้งสองมักจะเป็นธุระให้เสมอ โดยไม่คำนึงถึงความเหน็ดเหนื่อย ยายให้เหตุผลว่า “น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า นะลูก คนเราต้องช่วยเหลือกัน ถ้าเราใจจิตใจดำ ไม่ช่วยเหลือใคร เราก็จะไม่มีเพื่อน”

เรื่อง “วิถีชีวิตไทย”

แล้ววันที่ครอบครัวของนกมีความสุขอีกวันก็คือ วันที่น้ำกระปุกซึ่งเป็นน้องสาวคนเล็กของแม่จะแต่งงานกับน้ำวิษณุที่คบหากันมานาน ตากับยายจึงพากันไปดูฤกษ์ยาม หาวันมงคล จัดงานแต่งงาน หลาน ๆ จึงขอตามไปด้วย หลวงตาปุ่นดู เวลา วัน เดือน ปีเกิด ของทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชายแล้วผูกดวงคำนวณหาฤกษ์ยามตามวิธีทางโหราศาสตร์

เรื่อง “วิถีชีวิตไทย”

ในวันแต่งงาน ตอนเช้าเป็นพิธีหมั้น ตามมาด้วยพิธีหลั่งน้ำพระพุทธมนต์และประสาทพร ในวันงานมีการกั้นประตูเงินประตูทองเพื่อไม่ให้ขบวนเจ้าบ่าวผ่านไปโดยง่าย

ตอนเย็นมีงานฉลองมงคลสมรส แขกเหรื่อมีไม่มากนัก เพราะถือหลักประหยัด ทั้งสองคนได้จดทะเบียนสมรสเพื่อยืนยันการแต่งงานที่ถูกต้อง ตามตามกฎหมาย

เรื่อง “วิถีชีวิตไทย”

เวลาผ่านไปใกล้เข้าพรรษา น้ำป๋อกซึ่งเป็นน้องคนสุดท้องจะบวช อันที่จริง น้ำป๋อกอยากจะบวชนานแล้ว แต่ยังจัดเวลาไม่ได้ ตามความเชื่อประเพณีไทย โบราณของชายไทยที่นับถือศาสนาพุทธ เมื่ออายุครบ ๒๐ ปี ควรจะบวชเรียน เพื่อได้ศึกษาและปฏิบัติธรรม รวมทั้งเป็นการทดแทนพระคุณบิดามารดา

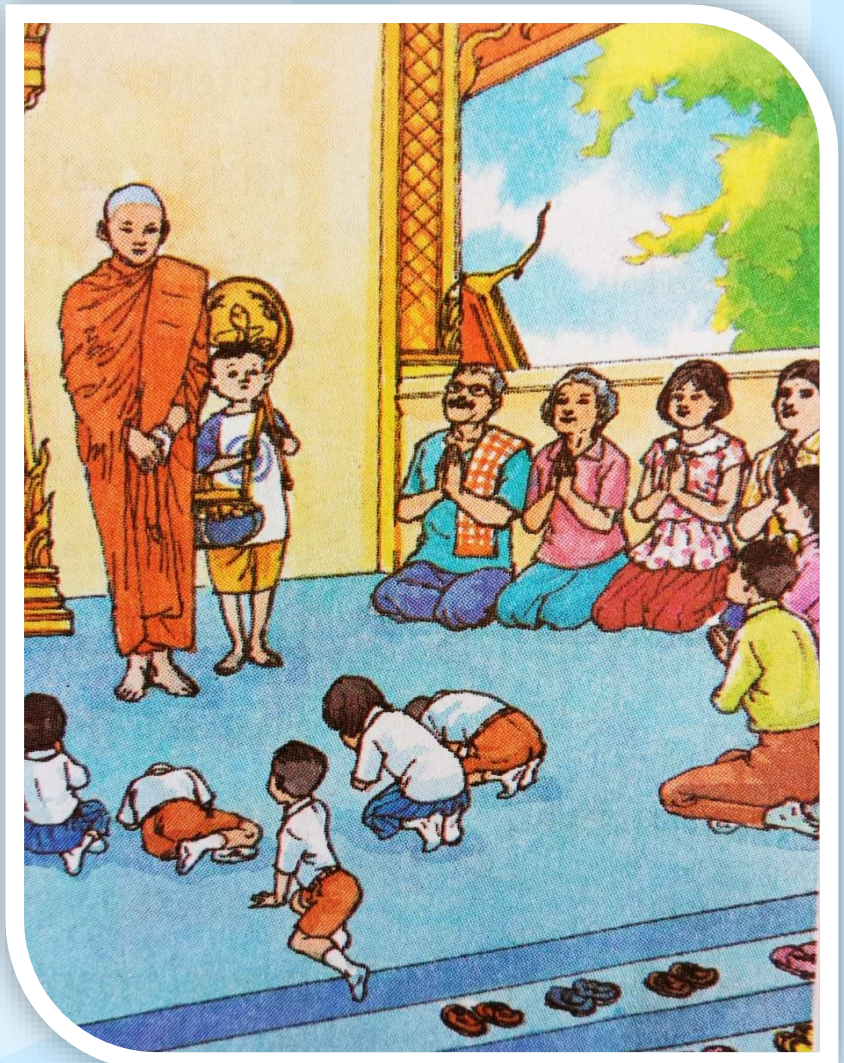
เมื่อน้ำป๋อกเข้าไปกราบเท้าตายายเพื่อลาบวช ยายถึงกับน้ำตาไหลจึง ดึงน้ำป๋อกเข้ามากอด ขณะที่ตาจูบหัวลูกชายด้วยความดีนึ้นตัน “ดีแล้วลูก บวชเรียนจะได้เป็นคนโดยสมบูรณ์”

เรื่อง “วิถีชีวิตไทย”

ตายายจัดพิธีเรียบง่ายอีกเช่นเคย เมื่อเสร็จพิธี
หลวงน้ำปอกห่มจีวรสีเหลืองดูงามจับตา หลวงน้ำ
คูนึ่งสงบสำรวม ตายาย พี่น้องและหลาน ๆ ทุกคน
กราบพระด้วยความรู้สึกอímเอม ปลื้มปิติในผลบุญ
กันถ้วนหน้า

ในอนาคตรอบครัวของนกคงจะมีเรื่องดี ๆ
อีก ตามวิถีชีวิตแบบไทย ๆ

กิจกรรมพัฒนาทักษะ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ การอ่านจับใจความ
เรื่อง “วิถีชีวิตไทย” จากนั้นสรุปใจความสำคัญ
และข้อคิดที่ได้จากเรื่องให้ถูกต้อง

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๑๑
การอ่านจับใจความ เรื่อง วิถีชีวิตไทย
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำในการทำงาน
- ๓) ประเมินการอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่อง วิถีชีวิตไทย

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑
การอ่านจับใจความ เรื่อง วิถีชีวิตไทย
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จให้ส่ง
ที่ครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญเรื่อง วิถีชีวิตไทย และตอบคำถาม
พร้อมเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องอย่างมีเหตุผล

๑. เพราะเหตุใด วันนี้พ่อกับแม่ของนกจึงแต่งกายด้วยชุดไทยที่ทั้งหล่อทั้งสวย
ด้วยกันทั้งคู่

.....

.....

๒. ตากับยายใจดี รักหลาน แต่ก็ไม่ได้ตามใจจนเกินไป เพราะท่านทั้งสองถือคติว่าอย่างไร

.....

.....

๓. ขนมหวานที่ตาชอบมากที่สุด คืออะไร

.....

.....

๔. ตาและยายเป็นผู้ใหญ่ใจดี ใครมาขอความช่วยเหลือก็ช่วยหมด โดยไม่คำนึงถึงความเหน็ดเหนื่อย เพราะยายมีเหตุผลว่าอย่างไร

.....

.....

๕. สำนวนที่ว่า “เป็นฝั่งเป็นฝา” ใช้กับวัฒนธรรมประเพณีใด

.....

.....

๖. การหาฤกษ์ยามที่เหมาะสมก่อนการทำพิธีต่าง ๆ ตามความเชื่อทำกัน
เพื่อให้เกิดสิ่งใด

.....

.....

๗. ความสมบูรณ์ที่สุดของการแต่งงานอยู่ที่พิธีการใด

.....

.....

๘. วัตถุประสงค์ของการบวชของลูกผู้ชายที่มีอายุครบ ๒๐ ปี คืออะไร

.....

.....

๙. นักเรียนคิดว่า เมื่อลูกชายมากราบเท้าพ่อแม่เพื่อลาบวช ท่านทั้งสองจะมีความรู้สึกอย่างไร

.....

.....

๑๐. ในบทเรียนนี้ นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีอะไรบ้าง

.....

.....

ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งจับประเด็นสำคัญหรือจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านหรือข้อคิดของเรื่อง โดยใจความสำคัญจะเป็นข้อความที่ครอบคลุมข้อความอื่น ๆ ไว้ทั้งหมด

การอ่านจับใจความมักเป็นการอ่านในใจเพื่อจับใจความสำคัญ ผู้อ่านจะต้องมีสมาธิในการอ่าน จะต้องค้นหาข้อคิดเพื่อให้ได้รับประโยชน์และมีประสิทธิภาพในการอ่านมากขึ้น เช่น ข่าว เหตุการณ์ประจำวัน บทความ วรรณคดี วรรณกรรม เรื่องสั้น นิทาน บทโฆษณา หรือข้อความที่มีขนาดยาว ฯลฯ

หลักพื้นฐานในการอ่านจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
๒. ทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับชื่อเรื่อง เพราะจะทำให้เรารู้ว่าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เป็นไปในแนวทางใด จะช่วยให้เราคาดการณ์เรื่องได้
๓. อ่านเรื่องราวอย่างละเอียด และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๔. เมื่ออ่านจบควรตั้งคำถามว่า “ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร”
๕. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาของตนเองเพื่อให้เข้าใจง่าย

การแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

การแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน เป็นการแยกแยะส่วนต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่านอย่างมีระบบ ผู้อ่านจะต้องอ่านจับใจความเนื้อหาของเรื่องให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อจะได้วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระความรู้ ข้อคิด และประโยชน์จากเรื่อง สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

สรุปการทำกิจกรรม

การอ่านจับใจความเรื่อง วิถีชีวิตไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญเรื่อง วิถีชีวิตไทย และตอบคำถาม
พร้อมเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องอย่างมีเหตุผล

๑. เพราะเหตุใด วันนี้พ่อกับแม่ของนกจึงแต่งกายด้วยชุดไทยที่ทั้งหล่อทั้งสวย
ด้วยกันทั้งคู่

ตอบ เพราะพ่อกับแม่ของนก ต้องเดินทางไปร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญที่ทางจังหวัด
จัดขึ้นเพื่อรับเสด็จกษัตริย์และพระราชินีต่างแดน

๒. ตากับยายใจดี รักหลาน แต่ก็ไม่ได้ตามใจจนเกินไป เพราะท่านทั้งสองถือคติว่าอย่างไร

ตอบ รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี

๓. ขนมหวานที่ตาชอบมากที่สุด คืออะไร

ตอบ กล้วยบัวชี่

๔. ตาและยายเป็นผู้ใหญ่ใจดี ใครมาขอความช่วยเหลือก็ช่วยหมด โดยไม่คำนึงถึงความเหน็ดเหนื่อย เพราะยายมีเหตุผลว่าอย่างไร

ตอบ เหตุผลของยาย คือ “น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า” คนเราต้องช่วยเหลือกัน ถ้าเราใจจืดใจดำ ไม่ช่วยเหลือใคร เราก็จะไม่มีเพื่อนเลย

๕. สำนวนที่ว่า “เป็นฝั่งเป็นฝา” ใช้กับวัฒนธรรมประเพณีใด

ตอบ ใช้กับวัฒนธรรมประเพณี “แต่งงาน”

๖. การหาฤกษ์ยามที่เหมาะสมก่อนการทำพิธีต่าง ๆ ตามความเชื่อทำกันเพื่อให้เกิดสิ่งใด

ตอบ **เพื่อให้เกิดความสบายใจและความเป็นสิริมงคลแก่ผู้ประกอบการพิธี**

๗. ความสมบูรณ์ที่สุดของการแต่งงานอยู่ที่พิธีการใด

ตอบ **การจดทะเบียนสมรส เพราะเป็นการยืนยันว่าถูกต้องตามกฎหมาย**

๘. วัตถุประสงค์ของการบวชของลูกผู้ชายที่มีอายุครบ ๒๐ ปี คืออะไร

ตอบ เพื่อให้ได้ศึกษาและปฏิบัติธรรม รวมทั้งเป็นการทดแทนพระคุณบิดามารดา

๙. นักเรียนคิดว่า เมื่อลูกชายมากราบเท้าพ่อแม่เพื่อลาบวช ท่านทั้งสองจะมีความรู้สึกอย่างไร

ตอบ พ่อแม่จะมีความรู้สึกดีใจและตื่นเต้นกับความตั้งใจของลูก เพราะการบวชเป็นสิ่งที่พ่อแม่ชาวพุทธต่างมุ่งหวังให้ลูกชายได้บวชกัน

ใบงานที่ ๑๑

การอ่านจับใจความเรื่อง วิถีชีวิตไทย

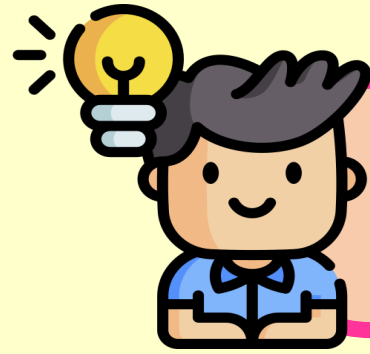
๑๐. ในบทเรียนนี้ นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีอะไรบ้าง
ตอบ ประเพณีบายศรีสู่ขวัญ ประเพณีแต่งงาน และประเพณีอุปสมบท (บวชนาค)

คำถามสรุปบทเรียน

๑. นักเรียนได้รับความรู้และข้อคิดอะไรบ้าง
จากการอ่านจับใจความเรื่อง วิถีชีวิตไทย

คำถามสรุปบทเรียน

๒. นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปปรับ
ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การเขียนคำอวยพร

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๑๒ การเขียนคำอวยพร
๒. ใบงานที่ ๑๒ การเขียนคำอวยพร

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

